ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

DOSAR NR. 1677/2/2011

SENTINŢA CIVILĂ NR. 6485
Şedinţa publică de la 07 noiembrie 2011
Curtea constituită din:
PREŞEDINTE: SPÎNU OVIDIU
GREFIER: FUIOREA VICTORIA MIHAELA

Pe rol este soluţionarea acţiunii în contencios administrativ formulată de reclamant CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu pârâtul MORARU (fost GĂINĂ) ALEXANDRU având ca obiect "constatarea calităţii lucrător/colaborator al Securităţii (OUG nr. 24/2008)".

Dezbaterile în fond au avut loc în şedinţa publică de la 31 octombrie 2011, fii consemnate în încheierea de şedinţă de la acea dată, ce face parte integrantă din prezen sentinţă civilă când, Curtea având nevoie de timp pentru a examina actele dosarului şi delibera, a amânat pronunţarea la 07.11.2011 când a hotărât următoarele:

CURTEA,

Deliberând ,

Prin cererea înregistrată pe rolul instanţei la data de 23.02.2011 sub numărul de dosar 1677/2/2011 reclamanta Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a chemat în judecată pe pârâtul MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru, născut la data de 16.08.1948 în Poiana Ilvei, judeţul Bistriţa Năsăud, fiul lui Mitrofan şi Ioana, domiciliat în municipiul Cluj-Napoca, ..., judeţul Cluj solicitând instanţei ca prin hotărârea ce se va pronunţa să se constate calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului

În motivarea cererii reclamanta a învederat următoarea situaţie de fapt şi de drept:

În fapt, prin cererea nr. P 5185/09/17.11.2009, adresată C.N.S.A.S. de către cotidianul „Evenimentul Zilei", se solicita verificarea în ceea ce îl priveşte pe domnul MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru, în calitate de membru în Consiliul de administraţie al postului de radio „Renaşterea" al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Vadului, Feleacului şi Clujului, şef catedră la Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universităţii „Babeş – Bolyai" din Cluj Napoca, respectiv preşedinte al Fundaţiei Culturale „Ioan Lupaş şi Alexandru Lăpedatu Cluj". Având în vedere prevederile art. 3 lit. p), s) şi y) din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată de către cotidianul „Evenimentul Zilei" este legală.

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/2148/09.09.2010, domnul MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru, fiind pedagog la Seminarul teologic Curtea de Argeş, a

fost recrutat la data de 15.03.1973, de către Inspectoratul Județean Argeş, pentru a fi dirijat pe lângă W. K. - cunoscută cu rude în R.F.G., G. I., D. F., G. G. - foşti condamnați contrarevoluționari, S. P., episcop pensionar – cunoscut cu relații în rândul cetățenilor străini. La aceeaşi dată a semnat Angajament, atribuindu-i-se numele conspirativ „DINU". În luna iunie 1974, dosarul domnului MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru, în acea perioadă doctorand la Institutul Teologic din Bucureşti, este trimis Securității Bucureşti, care consideră însă că informatorul nu este util muncii de securitate şi propune încetarea legăturii.

La data de 23.10.1974, domnul MORARU este contactat de Securitatea Municipiului Bucureşti, ocazie cu care „i s-a pus problema colaborării în mod organizat şi secret cu organele securității statului, el fiind de acord, menționând totodată că aceasta este o îndatorire patriotică şi că, în perioada când a deținut funcția de pedagog la Seminarul teologic din Curtea de Argeş, a mai ajutat organele noastre". Scopul acestei recrutări a fost acela de a se realiza supravegherea informativă a mediului clerical din cadrul Institutului Teologic din Bucureşti.

După absolvirea studiilor doctorale, în anul 1976, domnul MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru a fost repartizat ca profesor la Seminarul Teologic din Cluj, fiind totodată luat în legătură de compartimentul 0920 (Informații Externe) din Securitatea Municipiului Bucureşti, trasându-i-se sarcini de supraveghere a clerului ortodox şi greco-catolic din Cluj, a cetățenilor străini care studiază în localitate precum şi pe linie de iredentism. În luna mai 1978, deoarece urma să pleca cu o bursă de studii la Oxford, este luat în legătură de C.I.E (Centrul de Informații Externe – n.n.) în scopul „penetrării informative în organisme bisericeşti internaționale şi sprijinirii intereselor țării noastre în străinătate".

În anul 1986, după întoarcerea din Anglia, pârâtul este scos din preocuparea organelor de Informații Externe, fiind totodată recrutat de către Inspectoratul Județean Cluj „în vederea supravegherii delegațiilor religioase străine ce vizitează România, precum şi a elementelor ostile din interiorul cultului ortodox". A semnat un nou Angajament la data de 28.06.1986, preluând numele conspirativ „DINU". Colaborarea domnului MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru a continuat până in anul 1989, nefiind identificat nici un document care să ateste o eventuală încetare a colaborării, ultimul document fiind o notă informativă furnizată de către pârât la data de 22.08.1989.

În concluzie, vă rugăm să apreciați asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl priveşte pe domnul MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor reținute în Nota de Constatare nr. DI/I/2148/09.09.2010. Astfel,

pentru colaborarea prin furnizare de informaţii trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

1. Informaţiile furnizate Securităţii, indiferent sub ce formă, să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Reţinem, astfel, nota informativă furnizată de pârât la data de 07.07.1975, semnată cu numele conspirativ „DINU", cu următorul conţinut: „Domnul S. N. critica în una din zile faptul că statul nostru a luat anumite măsuri în privinţa proprietăţii personale a cetăţenilor noştri, afirmând că s-a ajuns prea departe cu aceste măsuri, încât şi bucata de pământ din curte să-ţi fie luată. Spunea el atunci că dacă se va continua cu măsuri de acestea o să se întâmple un dezastru mare în ţara noastră. Spunea că începe să fie o criză aşa precum erau crizele dinaintea celor două războaie mondiale /.../ Am aflat apoi, atât de la el, cât şi de la domnul I. A. de unele plecări în străinătate a anumitor persoane ca .... precum şi o oarecare persoană importantă din statul nostru, care nu s-au mai reîntors în ţară. Deci, ascultând posturile de radio străine, m-au informat şi pe mine de cele ce s-au petrecut în ultimul timp." Este evident că asemenea informaţii privind comentarii legate de nerespectarea dreptului de proprietate de către regimul comunist, precum şi privind audierea şi colportarea ştirilor transmise de posturi de radio străine, se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, nota furnizată de către pârât fiind trimisă spre exploatare organelor de Securitate care aveau în atenţie persoana semnalată în delaţiune. Câteva luni mai târziu, despre aceeaşi persoană, domnul MORARU Alexandru a informat că face comentarii legate de importanţa Bisericii în educaţia tineretului: „Singură biserica poate rezolva această problemă, dar ce păcat că tinerii sunt prelucraţi de către organele de stat de a nu mai participa la Biserică. În altă zi, fiind vorba de asceză, domnul S. a zis: Muncitorii de azi, vrând – nevrând fac asceză, pentru că Statul nostru i-a învăţat aşa. Deşi, luat în mare, salariile sunt destul de bune, toate mărfurile, şi în special alimentele, sunt foarte scumpe, ceea ce face ca traiul lor, la unii să fie ca la asceţii de pe timpuri. /.../" Pe baza informaţiilor furnizate de către pârât, organele de Securitate au propus verificarea şi prin alte surse a persoanei semnalate, „pentru a stabili dacă are comentarii ostile frecvente sau numai ocazional. Informatorului i s-a indicat să-i supravegheze în continuare comportarea, să-i stabilească anturajul"

Informaţii despre comentarii la adresa conducerii de partid şi de stat au fost furnizate de către domnul MORARU Alexandru, sub numele conspirativ „DINU" şi în nota informativă din data de 31.10.1975, referitoare la un doctorand din R.F.G.: susnumitul a luat parte la slujba Sfântului Dumitru de la Catedrala Patriarhiei /.../ cu care ocazie a efectuat şi multe fotografii, pe care spunea că vrea să le trimită sau să le ducă în R.F.G. Referindu-se la afluenţa de credincioşi, a spus că se face mare propagandă că religia este liberă, însă

părerea lui este că lucrurile nu stau chiar aşa şi că ceea ce se petrece este mai mult o propagandă. După aceasta, discuţia a avut în continuare şi un caracter politic, întrucât doctorandul R.T. a început să mă întrebe dacă [preşedintele ţării] (cuvintele sunt acoperite cu o bandă neagră în text, deducându-se din context – n. n.) este un despot. După ce i s-a dat unele explicaţii a lăsat să se înţeleagă că ştie el ce ştie şi că nu mai are rost să mai continue discuţia pe această temă, zicând: <La-s că ştiu eu!>. /.../"

De asemenea, despre un alt doctorand al Institutului de Teologie din Bucureşti, pârâtul a informat următoarele: „Domnul I. A. mi-a spus că a ascultat <Europa Liberă> unde cei de acolo au criticat foarte aspru pe şeful statului nostru (ofiţerul a haşurat cuvintele şeful statului şi le-a înlocuit cu sintagma conducerea superioară – n. n.) /.../ Cei de la <Europa Liberă> spuneau că oare Nicolae Ceauşescu (numele acestuia a fost haşurat de ofiţer – n. n.) crede tot ceea ce a spus în conferinţa sa? De ce nu se uită conducerea şi nu se interesează mai îndeaproape şi de copii muncitorilor din România, care nu au îmbrăcăminte şi cea pe care o au este făcută din hainele părinţilor lor, care deja au mai fost întoarse o dată. De faţă era şi domnul S., iar în urma celor spuse de domnul I. a zis: <Noi românii suntem învăţaţi să ni se dea răul cu linguriţa, nu mai mult ca să nu-l mai putem suporta>".

După cum se ştie, înainte de 1989, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise, în primul rând ale „Europei Libere", constituia un act de sfidare a regimului. Este notorie împrejurarea că emisiunile acestui post de radio erau bruiate de autorităţile comuniste datorită faptului că „Europa Liberă", încă de la înfiinţare, a reprezentat pentru români, dacă nu singura, atunci principala sursă obiectivă de informaţii. Mai mult, „Europa Liberă" a criticat constant abuzurile exercitate de dictatura comunistă, militând pentru reinstaurarea în România şi în celelalte state est-europene a unor regimuri democratice şi a statului de drept.

Pentru aceste motive regimul comunist încerca să limiteze prin orice mijloace (bruiajul era cel mai cunoscut dintre ele) audierea emisiunilor acestui post.

De altfel, cunoscutul Raport al Comisiei Prezidenţiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste a reţinut că regimul comunist a contracarat „pe toate căile posturile de radio libere din Occident şi în primul rând secţia română a postului de radio <<Europa Liberă>>". Acelaşi raport consemnează nenumărate cazuri ale unor cetăţeni români care au avut de suferit pentru „vina" de a fi ascultat acest post. Istoricii care au semnat Raportul citat au consemnat că „nu întâmplător regimul a purtat un război neîntrerupt /.../ mai cu seamă împotriva <<Europei Libere>>. Trei directori ai acestui post au murit în condiţii suspecte, probabil iradiaţi /.../. Spre disperarea politrucilor din ţară Radio Europa Liberă a fost într-adevăr ceea ce s-a dorit : ziarul vorbit al românilor de pretutindeni."

În susținerea acțiunii noastre reținem și nota informativă din data de 15.11.1975, furnizată de către pârât sub numele conspirativ „DINU", în care domnia sa a informat organele de Securitate despre intențiile unui doctorand de la Institutul de Teologie din București de a pleca din țară: „stând de vorbă cu domnul doctorand Z. C. /.../ mi-a mărturisit că el acum e pentru cei ce pleacă în străinătate cu diferite ocazii, spunând că au dreptate să rămână acolo pentru totdeauna. Crede-mă – mi-a spus el – că și eu aș face așa!, adică ar rămâne acolo, deoarece are Teologia terminată, a continuat el, ar putea foarte bine să fie preot acolo. /.../" Pe baza informației de primă sesizare - „Doctorandul Z. C. nu ne-a mai fost semnalat până în prezent", furnizată de către domnul MORARU Alexandru, ofițerul de Securitate a dispus următoarele: „Se vor lua măsuri să fie identificat, după care va fi semnalat la Direcția Pașapoarte. Informatorul are sarcina să ne semnaleze în continuare orice aspecte în legătură cu intențiile sale de a pleca din țară". Respectând sarcinile trasate, la data de 04.06.1976, pârâtul furnizează o nouă notă informativă referitoare la comentariile și intențiile de evaziune din țară ale aceleiași persoane: „Domnul Z. C. e foarte necăjit pentru faptul că n-a luat examenele de burse pentru străinătate. Dacă aveam noroc, a spus el nu știu pentru a câta oară, nu mă mai întorceam de unde m-ar fi trimis. Speră să se căsătorească în vara aceasta /.../ în speranța că așa o să plece mai ușor peste hotare. După ultimele ore de curs, ne-a informat (de față fiind și domnul I. A.) despre situația politică internă și internațională, știri ce le-a aflat de la posturile de radio din străinătate. /.../".

Precizăm că, pentru activitatea informativă desfășurată, domnul MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru a fost recompensat material (bani și cadouri) de mai multe ori, de către organele de Securitate, în perioada 1974 – 1981, așa cum rezultă și din materialele depuse în probatoriu.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delațiunile sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru au vizat îngrădirea dreptului la viață privată prevăzut de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului şi art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile şi Politice şi a dreptului la libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului şi art. 19 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

În drept, ne întemeiem acțiunea pe conținutul articolelor: art. 3 lit. p), s) şi y), art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securității, aprobată cu modificări şi completări prin Legea293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 2 şi art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare şi funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum şi pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

Pentru aceste motive, vă rugăm să apreciați asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl priveşte pe domnul MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru.

În dovedirea acțiunii, înțelegem să folosim următoarele probe:

1. Nota de Constatare nr. DI/I/2148/09.09.2010, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.;
2. Dosar nr. R 58384 (cota C.N.S.A.S.), integral;
3. Dosar nr. SIE 40836 (cota C.N.S.A.S.), integral;
4. Dosar nr. R 191613 (cota C.N.S.A.S.), integral;
5. Cererea nr. P 5185/09/17.11.2009, adresată C.N.S.A.S. de către cotidianul „Evenimentul Zilei";

Materialele menționate la punctele 2 - 4 respectă condițiile prevăzute de articolul 11 alineatul 3 al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securității, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008.

Pârâtul legal citat nu s-a prezentat în fața instanței şi a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată,arătând,în esență, faptul că nu s-a oferit din proprie inițiativă să colaboreze cu Securitatea,ci s-au făcut presiuni asupra acestuia , speculându-se situația sa familială,precum şi faptul că nicio persoană nu avut de suferit în urma activităților desfăşurate de către acesta.

Instanța a încuviințat pentru părți proba cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei.

Analizând probele administrate în cauză instanța reține că cererea reclamantei este întemeiată, urmând a fi admisă ca atare.

Mai întâi, Curtea consideră necesar a efectua câteva aprecieri cu caracter general, de natură să pună în lumină rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securității, precum şi consecințele hotărârilor judecătoreşti pronunțate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul O.U.G. ne.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor şi libertăților lor fundamentale".

Din analiza preambulului şi a prevederilor OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securității aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, rezultă, fără echivoc, că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoaşterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depăşirii nivelului organizatoric, intelectual şi moral impus de un sistem caracterizat prin structuri şi moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice şi a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru, sau, după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situații de a fi garanții Constituției şi ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv şi neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității. Totodată, reglementarea în discuție contribuie la o mai bună înțelegere a prezentului şi la o proiectare adecvată a viitorului societății româneşti.

În esență, sub aspectul care interesează în cauză, OUG nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, urmăreşte scopul de deconspirarea, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea a III-a, şi punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S., în temeiul art.12 alin.1 din ordonanță, a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art.3, precum şi a celor care îşi manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile şi libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței judecătoreşti învestită cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător sau după caz, colaborator al Securității, nu este acela de a stabili vinovații sau de a le comensura, de a aplica pedepse şi de a le individualiza, instanța nerealizând o justiție retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. şi eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii şi rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996 privind demantelarea fostelor regimuri comuniste, cât şi prin jurisprudența C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție şi echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Condițiile pentru ca o persoană să poată fi considerată colaborator al poliției politice comuniste, prev. de art.5 alin.3 din Legea nr.187/1999, sunt aproape identice cu cele prevăzute de art.2 lit.b din OUG nr.24/2008, respectiv:

- furnizarea sau înlesnirea transmiterii de informații;
- prin acele informații să se denunțe activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist;
- furnizarea sau înlesnirea transmiterii informațiilor să fi fost de natură să aducă atingere drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului.

Din înscrisurile existente la dosarul cauzei, respectiv din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/2148/09.09.2010 rezultă că pârâtul MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru, fiind

pedagog la Seminarul teologic Curtea de Argeş, a fost recrutat la data de 15.03.1973, de către Inspectoratul Județean Argeş, pentru a fi dirijat pe lângă W. K. - cunoscută cu rude în R.F.G., G. I., D. F., G. G. - foşti condamnați contrarevoluționari, S. P., episcop pensionar – cunoscut cu relații în rândul cetățenilor străini. La aceeaşi dată a semnat Angajament, atribuindu-i-se numele conspirativ „DINU". În luna iunie 1974, dosarul de colaborator al Securității în privința pârâtului MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru, în acea perioadă doctorand la Institutul Teologic din Bucureşti, este trimis Securității Bucureşti, care consideră însă că informatorul nu este util muncii de securitate şi propune încetarea legăturii.

Instanța reține că la data de 23.10.1974 pârâtul a fost contactat de Securitatea Municipiului Bucureşti, ocazie cu care „i s-a pus problema colaborării în mod organizat şi secret cu organele securității statului, el fiind de acord, menționând totodată că aceasta este o îndatorire patriotică şi că, în perioada când a deținut funcția de pedagog la Seminarul teologic din Curtea de Argeş, a mai ajutat organele noastre". Scopul acestei recrutări a fost acela de a se realiza supravegherea informativă a mediului clerical din cadrul Institutului Teologic din Bucureşti.

După absolvirea studiilor doctorale, în anul 1976, domnul MORARU (fost GĂINĂ) Alexandru a fost repartizat ca profesor la Seminarul Teologic din Cluj, fiind totodată luat în legătură de compartimentul 0920 (Informații Externe) din Securitatea Municipiului Bucureşti, trasându-i-se sarcini de supraveghere a clerului ortodox şi greco-catolic din Cluj, a cetățenilor străini care studiază în localitate precum şi pe linie de iredentism. În luna mai 1978, deoarece urma să plece cu o bursă de studii la Oxford, este luat în legătură de C.I.E (Centrul de Informații Externe – n.n.) în scopul „penetrării informative în organisme bisericeşti internaționale şi sprijinirii intereselor țării noastre în străinătate".

În anul 1986, după întoarcerea din Anglia, pârâtul este scos din preocuparea organelor de Informații Externe, fiind totodată recrutat de către Inspectoratul Județean Cluj „în vederea supravegherii delegațiilor religioase străine ce vizitează România, precum şi a elementelor ostile din interiorul cultului ortodox".

Curtea reține că la data de 28.06.1986 pârâtul a semnat un nou Angajament de colaborator al Securității , preluând numele conspirativ „DINU" ,iar colaborarea pârâtului cu organele de Securitate a continuat până in anul 1989, nefiind identificat nici un document care să ateste o eventuală încetare a colaborării, ultimul document fiind o notă informativă furnizată de către pârât la data de 22.08.1989.

Din înscrisurile aflate la dosarul cauzei curtea reține că informațiile furnizate Securității de către pârât în calitatea acestuia de colaborator al Securității se referă la

activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist , notele informative furnizate în mod repetat de către pârât fiind elocvente în această privință.

Astfel , din nota informativă furnizată de pârât la data de 07.07.1975, semnată cu numele conspirativ „DINU" curtea reține că acesta a învederat următoarea situație de fapt : „Domnul S. N. critica în una din zile faptul că statul nostru a luat anumite măsuri în privința proprietății personale a cetățenilor noştri, afirmând că s-a ajuns prea departe cu aceste măsuri, încât şi bucata de pământ din curte să-ți fie luată. Spunea el atunci că dacă se va continua cu măsuri de acestea o să se întâmple un dezastru mare în țara noastră. Spunea că începe să fie o criză aşa precum erau crizele dinaintea celor două războaie mondiale /.../ Am aflat apoi, atât de la el, cât şi de la domnul I. A. de unele plecări în străinătate a anumitor persoane ca .... precum şi o oarecare persoană importantă din statul nostru, care nu s-au mai reîntors în țară. Deci, ascultând posturile de radio străine, m-au informat şi pe mine de cele ce s-au petrecut în ultimul timp." Instanța învederează că aceste informații privind comentarii legate de nerespectarea dreptului de proprietate de către regimul comunist, precum şi privind audierea şi colportarea ştirilor transmise de posturi de radio străine, se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, nota furnizată de către pârât fiind trimisă spre exploatare organelor de Securitate care aveau în atenție persoana semnalată în delațiune.

Astfel , din nota informativă furnizată de pârât ulterioară datei de 07.07.1975, semnată cu numele conspirativ „DINU" curtea reține că acesta a învederat următoarea situație de fapt:" Câteva luni mai târziu, despre aceeaşi persoană, domnul MORARU Alexandru a informat că face comentarii legate de importanța Bisericii în educația tineretului: „Singură biserica poate rezolva această problemă, dar ce păcat că tinerii sunt prelucrați de către organele de stat de a nu mai participa la Biserică. În altă zi, fiind vorba de asceză, domnul S. a zis: Muncitorii de azi, vrând – nevrând fac asceză, pentru că Statul nostru i-a învățat aşa. Deşi, luat în mare, salariile sunt destul de bune, toate mărfurile, şi în special alimentele, sunt foarte scumpe, ceea ce face ca traiul lor, la unii să fie ca la asceții de pe timpuri. /.../" Pe baza informațiilor furnizate de către pârât, organele de Securitate au propus verificarea şi prin alte surse a persoanei semnalate, „pentru a stabili dacă are comentarii ostile frecvente sau numai ocazional. Informatorului i s-a indicat să-i supravegheze în continuare comportarea, să-i stabilească anturajul"

Curtea învederează că pârâtul, sub numele conspirativ „DINU" , a furnizat în mod constant Informații despre comentarii făcute la adresa conducerii de partid , astfel cum rezultă şi din nota informativă din data de 31.10.1975, referitoare la un doctorand din R.F.G

în cuprinsul căreia acesta a învederat următoarea situaţie de fapt :" susnumitul a luat parte la slujba Sfântului Dumitru de la Catedrala Patriarhiei /.../ cu care ocazie a efectuat şi multe fotografii, pe care spunea că vrea să le trimită sau să le ducă în R.F.G. Referindu-se la afluenţa de credincioşi, a spus că se face mare propagandă că religia este liberă, însă părerea lui este că lucrurile nu stau chiar aşa şi că ceea ce se petrece este mai mult o propagandă. După aceasta, discuţia a avut în continuare şi un caracter politic, întrucât doctorandul R.T. a început să mă întrebe dacă [preşedintele ţării] este un despot. După ce i s-a dat unele explicaţii a lăsat să se înţeleagă că ştie el ce ştie şi că nu mai are rost să mai continue discuţia pe această temă, zicând: <La-s că ştiu eu!>. /.../"

De asemenea, despre un alt doctorand al Institutului de Teologie din Bucureşti, pârâtul a informat următoarele: „Domnul I. A. mi-a spus că a ascultat <Europa Liberă> unde cei de acolo au criticat foarte aspru pe şeful statului nostru (ofiţerul a haşurat cuvintele şeful statului şi le-a înlocuit cu sintagma conducerea superioară – n. n.) /.../ Cei de la <Europa Liberă> spuneau că oare Nicolae Ceauşescu (numele acestuia a fost haşurat de ofiţer – n. n.) crede tot ceea ce a spus în conferinţa sa? De ce nu se uită conducerea şi nu se interesează mai îndeaproape şi de copii muncitorilor din România, care nu au îmbrăcăminte şi cea pe care o au este făcută din hainele părinţilor lor, care deja au mai fost întoarse o dată. De faţă era şi domnul S., iar în urma celor spuse de domnul I. a zis: <Noi românii suntem învăţaţi să ni se dea răul cu linguriţa, nu mai mult ca să nu-l mai putem suporta>".

Curtea învederează o realitate istorică de necontestat care poate fi inclusă cu uşurinţă în categoria faptelor notorii , şi anume împrejurarea că înainte de 1989, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise, în primul rând ale „Europei Libere", constituia un act de sfidare a regimului. Este notorie împrejurarea că emisiunile acestui post de radio erau bruiate de autorităţile comuniste datorită faptului că „Europa Liberă", încă de la înfiinţare, a reprezentat pentru români, dacă nu singura, atunci principala sursă obiectivă de informaţii. Mai mult, „Europa Liberă" a criticat constant abuzurile exercitate de dictatura comunistă, militând pentru reinstaurarea în România şi în celelalte state est-europene a unor regimuri democratice şi a statului de drept.

Mai mult decât atât , bogata activitate de colaborator al Securităţii a pârâtului rezultă şi din nota informativă din data de 15.11.1975, furnizată de către pârât sub numele conspirativ „DINU", în care acesta a informat organele de Securitate despre intenţiile unui doctorand de la Institutul de Teologie din Bucureşti de a pleca din ţară: „stând de vorbă cu

domnul doctorand Z. C. /.../ mi-a mărturisit că el acum e pentru cei ce pleacă în străinătate cu diferite ocazii, spunând că au dreptate să rămână acolo pentru totdeauna. Crede-mă – mi-a spus el – că şi eu aş face aşa!, adică ar rămâne acolo, deoarece are Teologia terminată, a continuat el, ar putea foarte bine să fie preot acolo. /.../" Pe baza informaţiei de primă sesizare - „Doctorandul Z. C. nu ne-a mai fost semnalat până în prezent", furnizată de către domnul MORARU Alexandru, ofiţerul de Securitate a dispus următoarele: „Se vor lua măsuri să fie identificat, după care va fi semnalat la Direcţia Paşapoarte. Informatorul are sarcina să ne semnaleze în continuare orice aspecte în legătură cu intenţiile sale de a pleca din ţară". Respectând sarcinile trasate, la data de 04.06.1976, pârâtul furnizează o nouă notă informativă referitoare la comentariile şi intenţiile de evaziune din ţară ale aceleiaşi persoane: „Domnul Z. C. e foarte necăjit pentru faptul că n-a luat examenele de burse pentru străinătate. Dacă aveam noroc, a spus el nu ştiu pentru a câta oară, nu mă mai întorceam de unde m-ar fi trimis. Speră să se căsătorească în vara aceasta /.../ în speranţa că aşa o să plece mai uşor peste hotare. După ultimele ore de curs, ne-a informat (de faţă fiind şi domnul I. A.) despre situaţia politică internă şi internaţională, ştiri ce le-a aflat de la posturile de radio din străinătate. /.../".

Curtea învederează un element oneros care atârnă în sarcina pârâtului ,şi anume împrejurarea că pentru activitatea informativă desfăşurată pârâtul a fost-recompensat material (bani şi cadouri) de mai multe ori, de către organele de Securitate, în perioada 1974 – 1981, aşa cum rezultă şi din materialele depuse în probatoriu.

În raport de situaţia de fapt menţionată anterior curtea învederează că exprimarea liberă a vreunei critici la adresa politicilor şi practicilor de orice natură, promovate de către regimul politic al acelor vremuri, constituia , o „manifestare potrivnică" regimului totalitar comunist,iar pe altă parte, înainte de anul 1989 , ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise, în primul rând ale Europei Libere precum şi promovarea de către acestea a unor cetăţeni români, constituia un act de sfidare a regimului, indiferent dacă acestea erau emisiuni de ştiri sau de divertisment.

De asemenea, în materia deconspirării Securităţii, o parte semnificativă a denunţurilor referitoare la atitudini potrivnice regimului comunist se referea fie la ascultarea Europei Libere, fie la „colportarea' conţinutului emisiunilor difuzate de post.

Or,prin raportare la conţinutul notelor informative furnizate de către pârât ,curtea reţine că acestea se referă în mod explicit la atitudini şi manifestări potrivnice regimului comunist.

Toate aceste informaţii vizează în mod clar, atitudini apreciate ca fiind potrivnice regimului totalitar comunist de la acel moment.

Sub aspectul celei de-a treia condiţii enunţate, curtea observă că interpretările gramaticală, logico - sistematică şi teleologică ale prevederilor legale anterior indicate, conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliţiei politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi şi libertăţi şi să fi fost de natură, aptă să le aducă atingere.

Cu toate acestea, activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator exprimat, descrisă anterior, a determinat o supraveghere îndeaproape a persoanelor despre care dăduse informaţii. În concluzie, informaţiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor prevăzut de art. 28 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, dreptul la liberă circulaţie prevăzut de art. 12 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, precum şi dreptul la viaţă privată prevăzut de art.17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

Susţinerile sale în sensul că a fost constrâns de organele de Securitate să semneze angajamentul de colaborare cu Securitatea sunt pur declarative,nefiind însoţite de probe certe care să creeze instanţei convingerea cu privire la realitatea situaţie de fapt învederată de către reclamant,mai mult decât atât, pârâtul, ca persoană înzestrată cu liber-arbitru, avea posibilitatea de opţiune şi astfel, de a nu vătăma drepturile şi libertăţile fundamentale ale semenilor săi , nici o activitate din lume neputând justifica îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale fiinţei umane.

Aşadar, fiind îndeplinite toate condiţiile legale evocate anterior, Curtea apreciază prezenta acţiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 rap.la art.2 lit.b din OU 24/2008, astfel încât va constata calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRŞTE.

Admite cererea formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIERE ARHIVELOR SECURITĂŢII, cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, contradictoriu cu pârâtul MORARU (fost GĂINĂ) ALEXANDRU , cu domiciliul în Cluj Napoca, st ...., judeţ Cluj.

Constată calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunţată în şedinţă publică, azi, 07.11.2011.

PREŞEDINTE, SPÎNU OVIDIU — GREFIER, FUIOREA VICTORIA MIHAELA

conform cu originalul

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA Contencios admin. şi fiscal
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 1677/2/2011 se legalizează de noi. cu mențiunea
GREFIER ŞEF,

Definitivă şi irevocabilă prin respingerea recursului ca nefondat Dec. civ. nr. 536 / 1.02.2013, dosar nr. 1677/2/2011 / CCJ. scutit taxe.